

doba i našu družbu, da ga namjesti, ali badava — kako razabiremo iz njegova lista objelodanjena u »Omnibusu« od 14./2. t. god. Godine 1899. bio je napokon uspostavljen u službu puč. učitelja i poslan na otok Unije. Tu je vodio žestoku borbu proti taljanskoj občini u Malom Lošnju. Njegovo tadanje »tvrd« hrvatsko osvjedočenje svjedoči nam 25 unijskih seljaka, danas od »popa« nahuckanih i podpi-sanih proti njemu, u »Omnibusu« od 22/4. t. godine.

Gospodo! Čovjek u hrvat. duhu rođen i odgojen, koji je toliko prepatio na polju narodnostne borbe, nije moguće, da svoj narod zapusti i prodje u tuđi tabor; ne, toga si mi ne damo sugerirati ni od »strpljivog« Sloginog dopisnika, ni od svih njegovih istomisljenika — budi rečeno bez zamjere. Ovakve misli i tvrdo uvjerenje nije tek naše, nego mnogih drugova, koji u istinu »izbliza« njega poznaju!

Ne bi li, gospodo, mogao biti koji drugi uzrok, što je on ustao proti vama? Možda upravo ljubav do naroda našega — i želja, da se narod emancipira od klerikalizma? Mi vjerujemo u to. On gonjen od krute sudbine, stekao je u svijetu iskustvo, koje nam mnogim manjka i uvidio da ima u organizaciji naše stranke mnogo gnjileža, kako to mnogi od Vas priznajte, te ustao protiv tog zla i javno i privatno; al jaol gadalja mu se, što i onome, koji istinu gudi: guda lom ga po prstima bijetel!

Zlo, što nije još u nas nastalo doba, o kojoj je već davno rekao veliki mislioc. Mazzini, kojeg se upravo ovih dana slavi stogodišnjica: »E tempo che ciascuna di noi sia pubblicamente fedele alle convinzioni dal anima sua!« No, da vidimo pak kako dopisnik onu gospodu pozna. Kaže u svom članku: »Oni se pobuniše proti dvojici il trojici Hrvata s uzroka zgoljno osobnih...« Takove i još kojekakve laži širile su se do tada o njima od ustiju do ustiju po Istri, a sad su evo počele izbijati na javu, jer dopisnik misli, da su već toliko sazrele, da bi se mogle proturati za — istine!

Da ne sudimo lakoumno, popitali smo se i o tom; te smo ovlaštteni izjaviti, da je to najdrzovitija laž. — Neka slobodno gosp. dopisnik navede imena te dvojice ili trojice Hrvata, s kojima su oni u osobnoj zavadi:

Dalje veli dopisnik: »No oni najbolje znadu, da su svojim postupkom koristili sami sebi.« To ne stoji, to je podvala dostojna »N. Sloge« i njezinog dopisnika. Jest, to je teška objeda, koju ne možete, gospodo, dokazati. Organ stranke, koji se takvim sredstvima služi, nije na visini svoje misije; to je jezuitski, jer oni znadu za ocrnjivanje, ogovaranje, objedjivanje — što im mnogo pomaže. Ako igdje u svijetu, to osobito u nas vrijedi, jer oni, koji su pozvani, da naučavaju ljubav i istinu, zadiru od nje, te kako je svakomu poznato bacaju anatemu na one, koji se usude, da prikazuju narodu stvari, kakve u zbilji jesu. — Opet veli dopisnik: »Ne bi rado dirali u obiteljski svakomu sveti život, ali sam prisiljen reći, da su oni žrtve (ako se to za njih može reći) svojih kućnih i osobnih okolnosti...« To je druga i objeda i laž ujedno. Da je laž, evo mi djelomično dokazujemo. (Dalje.)

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Iz »Zaveze avstrijskih jugoslovenskih učiteljskih društva.« Delegate za XVII. glavno skupšćino v Pulju dne 13. 14. in 15. avgusta t. l. so dosedaj prijavila sledeća »Zavezina« društva:

I. Slovensko* deželno učit. društvo v Ljubljani. 1.) g. Jakob Dimnik, nadučitelj v Ljubljani; 2.) g. Jakob Furlan, učitelj v Ljubljani; 3.) g. Janko Likar, učitelj v Ljubljani; 4.) g. Juraj Režek, učitelj v Ljubljani.

II. Belokranjsko učiteljsko društvo. 5.) g. Michael Kosec, nadučitelj v Dragatušu; 6.) g. Fran Šetina g. nadučitelj v Črnomlju.

III. Sevnjsko-brežiško učit. društvo: 7.) g. Josip Brinar, učitelj v Sevnici; 8.) g. Blaž Tominc, nadučitelj v Globokem; 9.) g. Mavro Tramšek, nadučitelj v Sromljah.

Ostala p. n. društva prosimo, da nam prijavijo zanesljivo do 15. t. m. delegata in vrnejo izpolnjene društvene izkaze.

Vodstvo Zaveze.

Ljubljansko učiteljsko društvo vabi tem potem p. n. svoje člane in prijatelje k odkritju nagrobnega spomenika r. šolskemu ravnatelju, nadučitelju in c. kr. okr. šolskemu nadzorniku Andreju Žumru v Kranju, dne 15. julija, ob 1/2 6 uri popoldne. Nagrobni govor bo govoril naš tovariš, g. Engelbert Gangl. Odhod iz Ljublane z opoldanskim, oziroma s popoldanskim gorenjskim vlakom. Z ozirom na to, da je bil blagi pokojnik ljubljanski učitelj in nadučitelj, torej naš ožji tovariš in prijatelj, pričakuje mnogobrojne udeležbe odbor.

Štajersko.

Šmarsko - rogaško učiteljsko društvo zboruje dne 16. t. m. ob eni popoldne pri Sv. Križu. Razen običajnih točk bo na dnevnem redu tudi razgovor o naših konferencah in točka: Iz šolske prakse.

K obilni udeležbi vljudno vabi Strmšek.

Učiteljsko društvo za konjiški okraj zboruje v nedeljo, dne 9. julija t. l. ob 1/2 11. uri dopoldne v Konjicah po običajnem vzporedju. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Književnost in umetnost.

Popotnik. Letnik XXVI. Štev. 6. — Avgustin Požegar nadaljuje svojo temeljito razpravo »Vplivi dušnih pretresov pri domači in javni odgoji«. — Takisto zanimiva je razprava tovariša S. E. »K opazovanju otroške osebnosti«. — Fr. Kocbek in M. J. Nerat priobčujeta nadaljevanje svojega vestnega poročila »S I. mednarodnega kongresa za šolsko higijeno v Norimberku l. 1904.« — Tovariš Ivan Šega objavlja 114. in 115. odstavek interesantnih svojih »Pedagoških utrinkov«. — »Književno poročilo« govori o spevoigri »Letni časi«, ki jo je priredil tovariš Anton Kosi. — Bogato založeni »Razgled« (Listek — Pedagoški paberki — Kronika) nudi čitatelju obilico zanimivih drobtin. — Tudi ta številka dokazuje, da je »Popotnik« v resnici pedagoški in znanstven list, ki je v čast naprednemu učiteljstvu!

Zvonček. V 7. številki je objavljena ta-le vsebina: 1. Naš petelinček. Cvetko Slavin. Pesem. — 2. Za kruhom. Fran Voglar. Povest. — 3. Žigatov Primož. Ivo Trošt. Povest s podobo. — 4. Razbiti vrč. E. Gangl. Pesem s podobo. — 5. Kako sem potoval v Rusijo. Ferd. L. Tuma. Poučni spis. — 6. Odločilen lučaj. Podoba. — 7. Zaklad. Andrej Rapč. Povest. — 8. Prvi izprehod. E. Gangl. Povest s podobo. — 9. Večerno nebo. Sorin. Pesem. — 10. Ptčica, zapoj mi... Žirov. Pesem. — 11. Pouk in zabava.

Album slovenskih napevov. (Album de chants nationaux slovènes). Omenili smo že, da je izdal gospod Fran Gerbič III. zvezek slovenskih narodnih napevov za klavir. Kakor I. in II. zvezek se odlikuje tudi ta po lepem, finem in lahkem spremljevanju s klavirjem, ki se okusno in docela primerno ter izrazito oprijemlje prelepih narodnih popevk. Iz vsake pesmi zveni pristno narodno zvočje, ki razodeva globoko skladateljevo umevanje otožnovešle narodne poezije. Nič ni banalnega in hrupnega, vse je umirjeno in mehko kot lepa lirski pesem, ki jo zavzeto poslušča preprosta hiša in